

VUOSIKERTOMUS 2017

LAULUN AIKA

KRISTILLINEN ELÄKELIITTO RY

Kristillinen Eläkeliitto / Arttolantie 1 / 00750 Helsinki / www.krell.fi

SISÄLLYS

Sisälllys	0
puheenjohtajan tervehdys	2
Teemavuosi: LAULUN AIKA	3
Valtakunnalliset tapahtumat.....	6
Juhlat 2017	6
KEVÄTJUHLA ja VUOSIKOKOUS LAPPEENRANNASSA 22. - 23.4.2017	6
SYYSJUHLA ja SYYSKOKOUS RYTTYLÄSSÄ 21. - 22.10.2017	6
Iloisia juhlahetkiä	7
HYMYMUMMO JA HYMYPAPPA	7
Voimaannuttavaa toimintaa.....	8
Kristel-kuoro	8
AKTIIVISET VANHUSNEUVOSTOT	9
Järjestöpäivä ja kotisivukoulutukset	9
Lähimmäispalvelu	9
Liikkumisen iloa	9
Kristelli-lehti	10
Radiotyö.....	11
Edunvalvonta, EEtü ry.....	11
Hallitus	12
Työvaliokunta.....	12
TOIMISTO JA TYÖNTEKIJÄT	12
KIRJANPITO.....	12
VARSINAINEN TILINTARKASTAJA JA TOIMINNANTARKASTAJA.....	12
TUOTEMYYNÄNTI.....	12
Talous.....	12
YHTEISTYÖTAHOT	13
Ansiomerkit	14
Kristillisen Eläkeliiton yhdistykset vuonna 2017	15
Etelä-Savon piiri (3 yhdistystä, 126 jäsentä)	15
Hämeen piiri (9 yhdistystä, 708 jäsentä)	15
Keski-Suomen piiri (5 yhdistystä, 288 jäsentä)	15
Kymen piiri (7 yhdistystä, 821 jäsentä)	16
Lounais-Suomen piiri (6 yhdistystä, 498 jäsentä).....	16
Pohjanmaan piiri (10 yhdistystä, 442 jäsentä)	16
Pohjois-Karjalan piiri (7 yhdistystä, 347 jäsentä)	17

Pohjois-Savon piiri (10 yhdistystä, 630 jäsentä)	17
Uudenmaan piiri (6 yhdistystä, 618 jäsentä)	17
Kristel-kuoroyhdistys (27 jäsentä)	17

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Toimintavuosi 2017 oli monella tavalla ilon ja kiitollisuuden täyttämä vuosi. Suomen itsenäisyyden 100 -vuotisjuhlat ja tapahtumat näkyivät myös liittomme toiminnassa. Vuoden Teema "Laulun aika" sai aikaan innostunutta ja luovaa toimintaa, mikä kantaa ja antaa sisältöä edelleen tähän päivään ja uuteen toimintavuoteen, näin uskon. Saimme kokea sen, miten suuri merkitys laululla, musiikilla ja kuorotoiminnalla sekä yhdessäololla on meille ikäihmisille, meidän sosiaaliseen ja fyysiselle hyvinvoinnille. Jumalan rakkaus ja kaikki se hyvä, mitä Hän meille haluaa antaa, ilmeni syvällisellä ja hoitavalla tavalla laulujen ja musiikin välityksellä.

Kristillisen järjestötyön merkitys ja työmme tarpeellisuuden ymmärtäminen vahvistui aktiivisen toiminnan myötä. Toivon, että tämä vuosikertomus, toimintamme kuvaukset teksteineen, kuvineen ja lukuineen tukevat tätä ajatusta ja on rohkaisuksi jäsenillemme ja lukijoille sekä lisää uusien jäsenten kiinnostusta toimintaamme kohtaan.

Liiton sääntömääräiset kokoukset keväällä ja syksyllä sekä näihin liittyvät oheistapahtumat ja messut ehtoollishetkineen olivat merkittäviä tilaisuuksia, jolloin saimme tavata ystäviä, jakaa kokemuksia, vaikuttaa Liiton toimintaan ja saimme pysähtyä kuulemaan Jumalan puhetta. Liiton juhlien ja sääntömääräisten kokousten rinnalla jäsenkenttämme, piirien ja paikallisyhdistysten monet tilaisuudet ja tapahtumat sekä Kristelli -lehtemme samoin kuin liiton mukanaolo radio- ja TV -työssä tekivät kristillistä järjestötyötä arvokkaalla tavalla tunnetuksi. Lisäksi totean, että erityisesti lähimmäispalvelutyö ja erilaiset liikunnalliset toimintamuodot olivat toimintaa, jolla tuettiin ikäihmisen selviytymistä, hyvää elämää ja hyvinvointia. Nämä toimintatiedot ovat myönteisiä viestejä rahoittajillemme.

Liiton aktiivista toimintaa kuvaa myös se, että olimme EETU ry:n toiminnassa mukana vaikuttamassa mm lausuntojen ja kannanottojen myötä ikäihmisten asioita koskevaan päätöksentekoon sekä osallistuimme Eläkeläisparlamenttiin, jossa pohdittiin vanhusneuvostojen tulevaisuutta sekä sote- ja maakuntauudistusta.

Toimintavuosi 2017 oli tapahtumarikas ja mieleenpainuva vuosi, mikä osoitti jäsenistömme sitoutumisen Kristilliseen järjestötyöhön. Järjestötyössä on edessä haasteita yhteiskunnallisesta muutosprosessista johtuen ja siksi toimintaamme tarvitaan. Tehdään työtä rukoillen.

Kiitos Liiton toimistolle sekä piirien ja yhdistysten vastuuhenkilöille upeasta toiminnasta ja sitoutumisesta kristilliseen lähimmäistyöhön.

Siunaavin terveisin
Leea Hiltunen

TEEMAVUOSI: LAULUN AIKA

Vuoden 2017 teema oli Laulun aika. Laulun aika-teemaan liittyen Kristillinen Eläkeliitto järjesti yhteistyössä Radio Dein kanssa Soraäänistä sulosointuihin-kilpailun.

Tammikuussa 2017 musiikkiryhmiä kutsuttiin mukaan laulamaan itsenäisen Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi.

Ohjeistuksena oli valmistaa musiikkiesitys, jossa on mukana niin itsenäisyyden teema kuin kristillinen sanomakin. Jokaisen ryhmän tuli koostua vähintään 50-rosenttisesti yli 60-vuotiaista.

Kilpailuun osallistui 29 musiikkiryhmää, joissa oli yhteensä noin 600 osallistujaa. Syyskuussa järjestettiin alue-esiintymiset seitsemällä paikkakunnalla. Alue-esiintymispaikat olivat Tampere, Kuopio, Kokkola, Pori, Kerava, Lahti ja Kitee. Alue-esiintymiset järjestettiin yhteistyössä paikallisseurakuntien ja alueen kristillisen eläkeläisyhdistyksen kanssa.

Raadissa toimivat Antero Sala, joka toimi raadin puheenjohtajana, Tuula Kivistö, Tuomas Tarkkanen sekä kanttori Anna Pöyhönen. Heidän lisäksi finaalissa tuomaroivat myös Radio Dein musiikkipäällikkö Antti Suonio. Päivi Kyyrö kiersi raadin kanssa alue-esiintymisissä. Hän juonsi kaikki tilaisuudet ja teki niistä myös haastatteluja Radio Deihin.

Nähtyään kaikki 29 esitystä, raati valitsi neljä ryhmää finaalitytöihin, joka järjestettiin Riihimäen keskuskirkossa 21.10.2017. Finaali järjestettiin Kristillisen Eläkeliiton syysjuhlien yhteyteen, jotta jäsenet pääsivät helposti nauttimaan finaalitytöistä.

Finaalissa mukana olivat Ylistysryhmä Sirpaleet Heinolasta, Caritas-kuoro Alavudelta, Kamari-kuoro Capotela Kankaanpäästä sekä Kälviän helluntaiseurakunnan kitarakuoro. Tilaisuus kuultiin suorana lähetyksenä Radio Deissä. Illan aikana kuultiin myös Urpo Vuorenojan ja Anna Pöyhösen laulua.

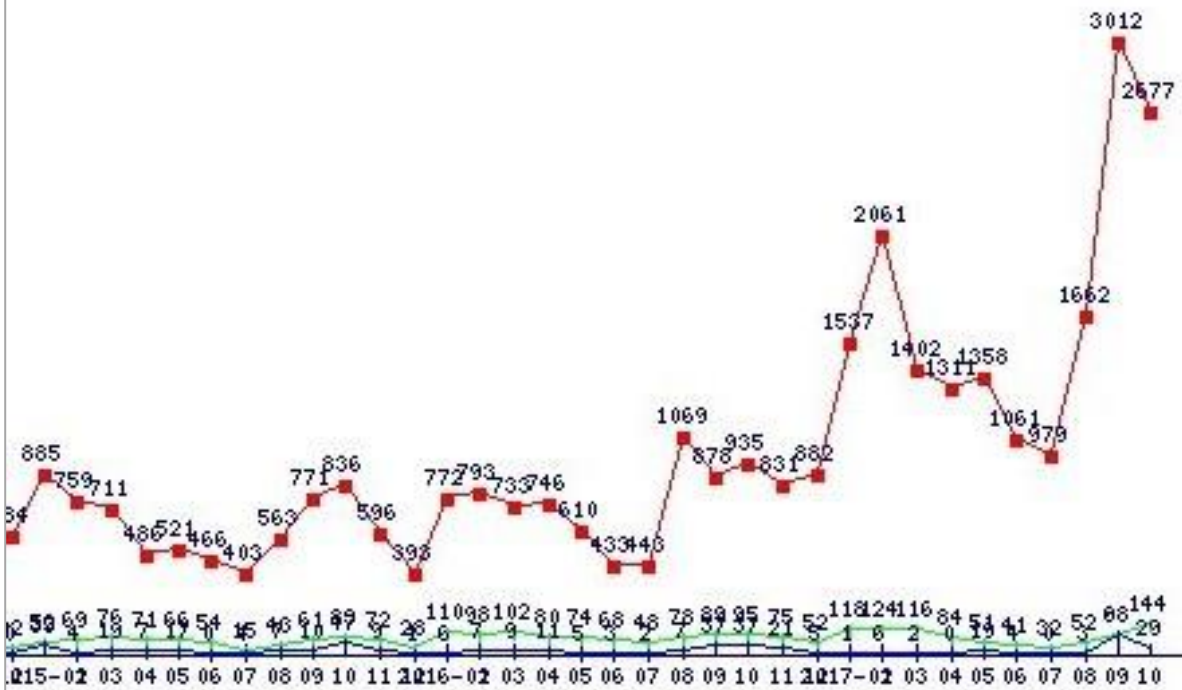
Kilpailun voitti Ylistysryhmä Sirpaleet Heinolasta. Heinolalaisten ohjelmistoon kuului kaksi laulua, Hannu Huhtalan säveltämä ja Hilja Aaltosen sanoittama Anna sade, Jumala sekä Hannu Huhtalan säveltämä ja Leena Lehtisen sanoittama Rakkaus valloittaa. Ryhmään kuuluu yli 30 laulajaa ja soittajaa.

Kristillinen Eläkeliitto lahjoitti voittajaryhmälle 1 000 euron stipendin. Finaalitytöissä Riihimäen seurakunta keräsi kolehdin Kristilliselle Eläkeliitolle laulun aika-kulujen kattamiseksi.

Teemavuoden tarkoituksena on ollut rohkaista eläkeläisiä laulamaan, soittamaan ja nauttimaan musiikista ilman paineita. Viestinnällisesti teemavuosi 2017 "Laulun aika" on ollut toimiva. Alueelliset esiintymiset olivat yleisölle avoimia ja niiden kautta tavoitettiin noin 1 500

ihmistä. Alueellisten karsintojen yhteydessä jaettiin liiton esitteitä ja Kristelli-lehteä. Soraäänistä sulosointuihin-kilpailusta tiedotettiin laajasti medialle ja saimme näkyvyyttä lehdistä (mm. Satakunnan viikko, Aalloilla, Valtaväylä, Silta-Tamperelainen seurakuntalehti, Kirkon seutu ja Savonmedia). Näkyvyyttä on saatu myös radio Dein kautta, sillä aluekarsinnoista on tehty radiolähetystyksiä Radio Deihin ja finaali lähetettiin suorana Dein taajuuksilta. Radio Dei on Suomen ainoa valtakunnallinen kristillinen radioasema. Sen kuuluvalualueella asuu 75 prosenttia suomalaisista. Kansallisen radiotutkimuksen mukaan Radio Deitä kuuntelee viikoittain noin 200.000 ja TNS-Gallupin satunnaisesti runsaat 700.000 radionkuuntelijaa. (* Kansallinen radiotutkimus 2013** TNS-Gallup, toukokuu 2014) Soraäänistä sulosointuihin tiedotus näkyi myös Kristillisen Eläkeliiton nettisivuilla moninkertaisina kävijämäärinä.

Sivulatauksia/kuukausi (pun. kaikki lähteet yhteensä, vihr. hakukoneista tulleet, sin. facebookista tulleet) Sivulatausmäärät 2015 helmi-2017 loka-kuu. Huomaa Soraäänistä sulosointuihin-kilpailun ja Laulunaika-teema-vuoden vaikutus latauksiin (piikit helmikuussa 2017 ja syyskuussa 2017)

VALTAKUNNALLISET TAPAHTUMAT

JUHLAT 2017

KEVÄTJUHLA JA VUOSIKOKOUS LAPPEENRANNASSA 22. - 23.4.2017

Kristillisen Eläkeliiton vuosittaista kevätjuhlaa vietettiin huhtikuun lopulla Lappeenrannassa Kylpylähotelli Holiday Club Saimaassa. Kevätjuhlien yhteydessä järjestettiin perinteiseen tapaan liiton virallinen vuosikokous. Juhlille osallistui viikonlopun aikana noin 260 henkeä. Juhlapuhujina olivat lauantaina Terveys- ja vanhustenpalvelujen johtaja **Tuula Karhula** ja sunnuntaina rovasti **Matti J. Kuronen**. Juhlilla nähtiin mm. Rajan Nuorten Kimurantti-ryhmän tanssiesitys sekä kuultiin Nuorten soitinkvintettiä. Kristel-kuoro ilahdutti juhlilla laulullaan niin juhlissa, kuin myös iltamusiikissa. Vuosikokouksen aikana oli rinnakkaisohjelmana tutustumista Rauhan alueen historiaan.

SYYSJUHLA JA SYYSKOKOUS RYTTYLÄSSÄ 21. - 22.10.2017

Kristillisen Eläkeliiton syysjuhlaa vietettiin Kansanlähetysovistolla, Ryttylässä. Juhlien pääpuhujina olivat lauantaina rovasti **Kalervo Huttunen** ja sunnuntaina Psykologian emeritusprofessori **Markku Ojanen**. Innoittavien puheiden lisäksi kuultiin mm. Kristel-kuorolta upeaa laulua, **Tuula Skouenin** elävää runonlausuntaa sekä maahanmuuttajien tarinoita. Viikonlopun aikana juhlilla kävi noin kaksisataa henkeä.

ILOISIA JUHLAHETKIÄ

Vuonna 2017 juhlittiin usealla paikkakunnalla näyttävästi. Muun muassa Nilsin yhdistys täytti 20 vuotta, Kurikan, Porin ja Kuopion yhdistykset täyttivät 40 vuotta.

HYMYMUMMO JA HYMPAPPA

Kristillisen Eläkeliiton toiminnanjohtaja **Päivi Kyyrö** aloitti vuonna 2012 vuosittaisen huomionsoitustavan, vuoden hymyummon ja hymypapan valitsemisen. Syysjuhlilla julkistettiin vuoden 2018 hymyumoksi Kyllikki Ojala ja hymypapaksi Esko Ojala Lahden Kristillisistä Eläkeläisistä. He ovat osoittaneet erityistä aktiivisuutta ja alttiutta Kristillisen Eläkeliiton toiminnassa. Ojalan pariskunta on ollut mukana Krelin toiminnassa jo yli kolmekymmentä vuotta. Kyllikki on toiminut yhdistyksessä sihteerinä ja kirjanpitäjänä, Esko puolestaan puheenjohtajana ja piirihallituksen jäsenenä monia vuosia.

VOIMAANNUTTAVAA TOIMINTAA

Kristillisen Eläkeliiton jäsenyhdistykset järjestävät monipuolista toimintaa. Yhdistykset toimivat kukin omien resurssiensa pohjalta ja painottavat toiminnassaan erilaisia osa-alueita. Usein yhdistykset järjestävät tilaisuuksia jonkin teeman ympärille. Monet yhdistykset järjestävät raamattupiirejä, liikuntakerhoja ja virkistysretkiä sekä tekevät yhteistyötä muiden alueen eläkeläisyhdistysten kanssa. Jotkin yhdistykset tekevät yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa ja vierailevat esimerkiksi pitämässä aamunavauksia kouluilla.

Toimivia Kristillisen Eläkeliiton alueyhdistyksiä oli vuonna 2017 yhteensä 64, joissa jäseniä yhteensä 4 505. Piirit ja yhdistykset järjestivät vuoden 2017 aikana yhteensä 3 695 tilaisuutta, joihin osallistui 48 395 henkilöä.

Kiinnostavia teemailtoja koettiin vuonna 2017 kristillisissä eläkeläisyhdistyksissä ympäri Suomen. Suomen satavuotisjuhluvuosi ja sen tuomat sotamuistot nousivat myös kerhojen sisällöksi. Kerhoissa käsiteltiin muun muassa sotaa ja sen jälkeistä elämää, Sankarivainajien kotiin palauttamista ja uskonpuhdistuksen merkitystä Suomen itsenäisyyden syntymisessä.

Terveys ja hyvinvointi olivat aiheina monessa kerhossa. Kerhoissa käsiteltiin muun muassa ikääntymistä ja sen tuomia muutoksia, asuntojen korjausneuvontaa, joka mahdollistaa ikäihmisten asumisen kotona mahdollisimman pitkään sekä sitä millainen ruokavalio ylläpitää kehon ja mielen terveyttä. Yhdistyksissä vieraili puhumassa erilaisia terveysalan ammattilaisia kertomassa ikäihmisiä koskettavista asioista.

Lauluryhmät palvelivat vierailen palvelukodeissa, sairaaloissa ja hoitokodeissa säännöllisesti, jotkin joka toinen viikko, toiset kerran kuussa.

Laulunaika- teemaan liittyen alueyhdistyksissä järjestettiin paljon teemailtoja musiikkia koskien. Yhdistyksissä laulettiin muun muassa maakuntalauluja, isänmaallisia lauluja, jäsenten toivelauluja ja opeteltiin uusia virsiä.

Retket ovat yksi osa yhdistystoimintaa.. Vuonna 2017 yhdistykset retkeilivät paljon tutustumaan kirkkoihin, museoihin ja muihin nähtävyyksiin. Yhdistyksissä koettiin myös erilaisia kesäretkiä makkaranpaiston kera. Retkiä tehtiin muun muassa Loimaan kirkkoon, Veteraanitupaan, Korsumuseoon, Viherlandiaan ja Oskari-Tokoi-museoon. Jotkin yhdistykset tekivät kylpyläretkiä Viroon. Monet yhdistykset kokivat kulttuurielämyksiä muun muassa teatteriretkien muodossa

KRISTEL-KUORO

Valtakunnallisesti toimiva Kristel-kuoro kokoontui neljä kertaa vuodessa leireille harjoittelemaan esiintymisiä varten sekä viettämään aikaa yhdessä. Harjoitusleirit pidettiin keväällä Pieksämäellä ja syksyllä Kiteellä. Esiintymisleirit pidettiin keväällä Lappeenrannassa ja syksyllä Ryttylässä. Esiintymisiä oli vuoden 2017 aikana yhteensä kahdeksan. Kuoron jäsenet ovat eri puolelta Suomea, tapaamiset rajoittuvat suurelta osin harjoitus- ja esiintymisleireihin. Kuorolaiset ovat olleet sitoutuneita ja monet ovat olleet vuosikymmenien ajan mukana.

AKTIIVISET VANHUSNEUVOSTOT

Yhdistykset vaikuttavat aktiivisesti vanhusneuvostoissa, eläkeläisneuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa. Yhteensä vanhusneuvostoissa vuonna 2017 vaikutti 45 kristillistä eläkeläisyhdistystä, eläkeläisneuvottelukunnissa vaikutti 15 yhdistystä ja muissa vastaavissa yhdeksän yhdistystä.

JÄRJESTÖPÄIVÄ JA KOTISIVUKOULUTUKSET

Yhdessä enemmän – järjestöpäivää vietettiin 27.9.2017 Raamattuopistolla, Kauniaisissa. Paikalla oli parikymmentä vastuunkantajaa ympäri Suomen. Päivän sisällön toteutti työvaliokunnan väki yhdessä toimiston työntekijöiden kanssa. Päivän aikana käsiteltiin vaikuttavaa viestintää ja piirien ja yhdistysten mahdollisuuksia muuttuvan yhteiskunnan keskellä.

Vuoden 2017 aikana järjestettiin paikallisyhdistyksille kotisivujen päivittämiseen liittyvää koulutusta kaksi kertaa. Kouluttajana toimi **Hanna Forsgren-Autio**. Koulutusta järjestettiin 3.5. Vantaan yhdistykselle ja 11.9. Riihimäen yhdistykselle. Nettisivukoulutuksen tavoitteena on opastaa, miten paikallisyhdistystoimijat ja piirien edustajat voivat itse olla aktiivisesti tuottamassa sisältöä omille sivuille.

LÄHIMMÄISPALVELU

Yksi Kristillisen Eläkeliiton keskeisimmistä toimintamuodoista on lähimmäispalvelu. Lähimmäispalvelu tarkoittaa lähimmäisenrakkauteen pohjautuvaa, vapaaehtoista toisen ihmisen tukemista ja auttamista. Lähimmäisenä voi toimia kuka tahansa. Lähimmäispalvelu on maksutonta sekä palkatonta henkilökohtaista apua, eikä auttajana toimivan tarvitse olla ammattilainen. Ryhmien vetäminen tai ryhmänä esiintyminen eivät siis kuulu lähimmäispalveluun. Monet yhdistykset tekevät säännöllisesti esimerkiksi vierailuja vanhainkoteihin ja palvelulaitoksiin. Yhdistykset kokoavat vuosittain tilastoinnin tehdyistä lähimmäispalvelukerroista.

Yhdistysten tilastojen mukaan henkilökohtaisia lähimmäispalvelukäyntejä teki 1012 jäsentä. Lähimmäispalvelua tehtiin yhteensä 140 064 auttamiskertaa.

LIKKUMISEN ILOA

Yhdistykset tukevat jäseniään harrastamaan liikuntaa. Jäsenet voivat merkitä henkilökohtaisia liikuntasuorituksiaan kuntokortteihin, jotka palautetaan yhdistyksen sihteerille vuoden päätteeksi.

Yhdistyksen tilastojen mukaan henkilökohtaisia liikuntasuorituksia teki 1126 jäsentä. Liikuntakertoja oli yhteensä 342 352 kappaletta. Yhdistykset kannustavat jäseniään liikkumaan monin tavoin. Viikoittaisia kuntosalivuoroja on esimerkiksi Kokkolan yhdistyksellä.

Kristelli-lehden taitto- ja painopaikka oli vuoden 2017 aikana Erweko Oy. Kristelli-lehdessä vakiopalstoja vuoden aikana oli kuusi; Päätoimittajan mietteitä, Sodan opettamat, Luonnollista, Lukijan kynästä, Puheenjohtajan palsta ja Kameraa ulkoiluttamassa.

Kristelli-lehti ilmestyi viidesti vuodessa. Vuoden 2017 lehdessä käsiteltiin mm. kuntoutuksen ja liikunnan merkitystä, muistisairauden vaikutusta läheisen elämään, vanhuuden arvostusta nyky-yhteiskunnassa, yhdessäolon merkitystä syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja eläkeläisten velkaantumista.

Luonnollista-palstalla kunniapuheenjohtaja Ensio Koitto kertoi raikkaalla tavalla ajatuksiaan luonnon ihmeistä. Lukijan kynästä- palstalla julkaistiin lukijoiden lähettämiä retkikertomuksia ja runoja. Kristillisen Eläkeliiton vuoden teemaa, Laulun aika, pidettiin lehdessä esillä läpi vuoden seuraamalla Soraäänistä sulosointuihin- kilpailun kulkua.

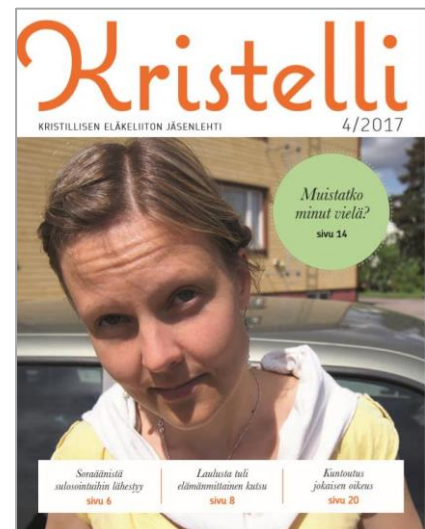
Sodan opettamat- palstalla saatiin vuoden 2017 aikana lukea monenlaisia sotamuistoja. Päivi Kyyrön tekemien radiohaastattelujen pohjalta kirjoitetut jutut muistuttivat monista sodan tuomista kipeistä asioista, mutta myös selviytymisestä ja toivosta.

Kristelli-lehdessä no1, **Anja Turtiainen** kertoi kokemuksistaan viisivuotiaana sodan alkuvaiheissa vuonna 1939. Anja oli kahdestatoista lapsesta vanhin ja joutui moniin töihin aivan pienestä pitäen.

Kristelli-lehdessä no 2, saimme lukea **Lauri Konttisen** ja **Riitta Savolaisen** sotamuistoista. Lauri Konttinen kertoi kaksitoistavuotiaan talvisotakokemuksista. Lauri hoiti vartiointia ilma-valvonta- asemalla Kontiolahdella ja kesätyössään Laurilla oli työtovereina venäläisiä sotavankkeja. Lauri Konttinen kertoi myös jatkosodan aikaisista pommituksen uhkista.

Riitta Savolainen koki kuusivuotiaana rajun hylkäämisen, kun hänen muu perheensä lähti sodan takia evakkoon, mutta hän itse joutui sairautsiensa takia jäämään Säämingin pitäjään. Hänellä oli tuhkarokko, hinkuyskä ja keuhkokuume. Kuukauden kuluttua, välirauhan aikaan, hänen isänsä tuli hakemaan hänet pois sairaalasta. Riitta muisteli myös äitinsä surua veljien kaaduttua sodassa.

Kristelli-lehdessä no 3 **Seppo ja Vappu Seppälä** jakoivat sotamuistojaan. Seppo oli seitsemänvuotias kun talvisota sytytti. Hän muisteli veljensä sotaan lähtöä sekä sankarivainajien hautajaisia. Sepon isän vastuulla oli tähystysvuoroja, mutta rintamalle häntä ei enää lähetetty hänen ollessa jo yli kuusikymmentävuotias. Hevonen otettiin sotaan, tykin vetämiseen. Vappu Seppälä muisteli kokemuksiaan pommituksista ja pommisuojaan kiiruhtamisesta. Kerran hänen perheensä lähti pommitusta turvaan yhden potkukelkan kanssa.

Kristelli-lehdessä no 4, saimme lukea **Esko Riippin** ja **Viola Mäkinien** sotamuistoja. Esko Riippin isä kaatui sodassa hänen ollessaan vain vuoden vanha. Äidin sotaeskieläkeraha ei ollut riittävä perheen kuluihin ja Eskokin joutui tekemään paljon töitä aivan pienestä asti. 17-vuotiaana Esko pääsi sotaorpojen ammattikouluun Mäntsälään ja on sen jälkeen tehnyt uutterasti töitä aivan tähän päivään asti. Viola Mäkinieni kertoi kuusivuotiaan kokemuksista kun isän kaatumisesta tuotiin suruviesti mustareunaisessa kirjeessä. Hän muisteli myös viimeistä kohtaamistaan isänsä kanssa. Isän kuoleman jälkeen Violan ja hänen äitinsä arki oli kovaa työntekoa maatilalla. Violan isällä on paikka Lapuan sankarihaudassa.

Kristelli-lehdessä no 5, **Olavi Haakana** ja **Pirkko Hautala** kertoivat sotamuistoistaan. Olavi Haakana kertoi neljävuotiaan pelokkaista tunnelmista sodan keskellä ja evakkomatkakokemuksistaan vuosina 1939 ja 1944. Sota-ajan pelko on vaikuttanut myöhemminkin elämässä. ”Nyt minulla on ennen kaikkea Jumalan rauha”, Olavi Haakana toteaa 80-vuotiaana. Pirkko Hautala menetti isänsä sodassa. Hän oli tuolloin itse niin pieni, ettei isästä ole jäänyt mitään muistikuvia. Hänen äitinsä veljet olivat hänelle miehen malleja. Pirkon isän äiti ei koskaan selvinnyt surustaan vaan menehtyi samana vuonna kun menetti poikansa.

RADIOTYÖ

Soraäänistä sulosointuihin- kilpailun aluekarsintojen tunnelmista päästiin nauttimaan myös radion välityksellä syyskuun aikana. Ohjelmat aluekarsintoja koskien lähetettiin syyskuussa Radio Deistä. Lisäksi kilpailun finaali kuultiin Radio Dein taajuuksilta suorana lähetyksenä. Kaikki ohjelmat toimitti liiton toiminnanjohtaja **Päivi Kyyrö**.

Ohjelmia voi kuunnella Kristillisen Eläkeliiton kotisivuilta www.krell.fi kohdasta Medianurkka.

EDUNVALVONTA, EETU RY

Kristillinen Eläkeliitto kuuluu Eläkeläisjärjestö EETU ry:hyn, jonka hallitustyöskentelyyn osallistuvat liiton puheenjohtaja **Leea Hiltunen** sekä toiminnanjohtaja **Päivi Kyyrö**. Toiminnanjohtaja on lisäksi EETUn työvaliokunnan jäsen.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on kuuden eläkeläisjärjestön muodostama yhteistyöelin. Siihen kuuluvat Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kansallinen senioriliitto ry, Kristillinen Eläkeliitto ry ja Svenska pensionärsförbundet rf. Jäsenjärjestöissä on henkilöjäseniä yhteensä noin 300 000. Jäsenjärjestöillä on toimintaa ympäri Suomen.

EETUn puheenjohtajajärjestö vaihtuu vuosittain. Vuonna 2017 oli vuorossa Eläkkeensaajien keskusliitto ry, jonka puheenjohtajana toimii myös EETUn puheenjohtajana.

EETU antaa lausuntoja, ottaa kantaa ja tapaa säännöllisesti mm. Kelan ja Telan edustajia, kansanedustajia sekä meppejä. EETU järjestää myös seminaareja ja tekee vaikuttamistyötään monissa toimikunnissa. EETU ry:n vaikuttamistyöhön voi tutustua www.eetury.fi -sivuston kautta.

HALLITUS

Kristillisen Eläkeliiton hallituksessa toimivat vuonna 2017 puheenjohtaja **Leea Hiltunen**, varapuheenjohtaja **Tuula Kivimäki**, **Jorma Jousmäki**, **Maija Kokkonen**, **Eila Korjala**, **Maila Mustonen**, **Lasse Nikkinen**, **Eija Ormala**, **Eino Räsänen** ja **Urpo Vuorenoja**.

Hallitus kokoontui yhteensä kolme kertaa, 22.2., 18.7. ja 13.9.

TYÖVALIOKUNTA

Työvaliokunnassa toimivat vuonna 2017 **Leea Hiltunen**, **Tuula Kivimäki**, **Maija Kokkonen**, **Eila Korjala** ja **Päivi Kyyrö**. **Antero Sala** oli mukana työvaliokunnan ensimmäisessä kokouksessa. Eila Korjala aloitti mukana olon työvaliokunnan toisesta kokouksesta. Työvaliokunta kokoontui yhteensä kuusi kertaa, 15.2., 10.4., 5.6., 9.8., 5.9. ja 5.12.

TOIMISTO JA TYÖNTEKIJÄT

Kristillisen Eläkeliiton toimisto sijaitsee Helsingin Puistolassa, osoitteessa Arttolantie 1, 00750 Helsinki. Toimistotiloihin kohdistui vesivanhinko heinäkuussa 2017. Tämän vuoksi toimistotilat vuokrattiin Suomen Raamattuopistolta Kauniaisista. Väistötila oli käytössä loppuvuoden. Toiminnanjohtajana työskenteli **Päivi Kyyrö**. **Marja Naaralainen** työskenteli toimistossa toukokuun 11.päivä asti. Toimistoassistentti **Hanna Forsgren-Autio** palasi hoitovapaalta toimistoassistentin työhön huhtikuun 18.päivä. **Mirka Kallio** avusti osapäiväisesti tiedotus- ja toimistustyössä.

KIRJANPITO

Tilitoimisto **Pirjo Gustafsson**

VARSINAINEN TILINTARKASTAJA JA TOIMINNANTARKASTAJA

Varsinainen tilintarkastaja **Juhani Selinheimo**, KHT
Varatilintarkastaja Selinheimo Oy, KHT yhteisö

TUOTEMYyntI

Kristillisen Eläkeliiton toimiston kautta hoidetaan tuotteiden myyntiä jäsenyhdistyksille. Tuotteita myydään myös liiton valtakunnallisilla kevät - ja syysjuhlilla. Tuotevalikoima sisältää esimerkiksi seuraavia tuotteita: onnittelu- ja suruvalitteluadressit, joului- ja onnittelukortit, suruvalittelukirjaset, kultaiset ja hopeiset ansiomerkit kunniakirjoineen, pinssit ja pöytästandaarit.

TALOUS

Toimintaa rahoittaa Sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuella. Saatava yleisavustus oli 127 000 euroa (127 000 euroa). Sen lisäksi liitolla on pienimuotoista varainhankintaa tarvike-myynnin muodossa.

YHTEISTYÖTAHOT

Kristillisen Eläkeliiton tärkeimmät neuvottelu-, toiminta-, tiedotus- ja viranomaisyhteydet ovat olleet muun muassa seuraavat:

Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)

Kansaneläkelaitos (KELA)

Työeläkevakuuttajat (TELA)

Eläketurvakeskus

Eläkeläisliittojen Etujärjestö EETU ry

Vanhustyön Keskusliitto

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry

Kirkkopalvelut ry

SOSTE

Laulun aika-teemavuoden yhteistyötahot

Radio Dei

Tampere: Seurakuntien talo ja Kristillinen Eläkeläisyhdistys Ikinuoret ry Tampere

Kuopio: Kuopion helluntaiseurakunta, Kuopion Kristilliset Eläkeläiset ry

Kokkola: Kokkolan seurakuntakeskus, Kokkolan seudun Kristilliset Eläkeläiset ry

Pori: Porin seurakuntakeskus, Lounais-Suomen piiri, Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry

Kerava: Keravan helluntaiseurakunta, Keravan Kristilliset Eläkeläiset ry

Lahti: Ristinkirkko, Lahden Kristilliset Eläkeläiset ry

Kitee: Kiteen evankelinen opisto, Kristel-kuoro ry

Riihimäki: Riihimäen keskuskirkko

Erityiskiitos kaikille teemavuodessa yhteistyössä olleille! Kiitos iloisesta asenteesta ja palvelualltiudesta

ANSIOMERKIT

Ansiomerkkejä myönnetään Kristillisen Eläkeliiton jäsenyhdistyksen tai piiritoiminnan parissa aktiivisesti toimineille henkilöille tunnustuksena heidän panoksestaan yhdistyksen toiminnassa. Hopeinen ansiomerkki voidaan myöntää viiden vuoden, ja kultainen ansiomerkki kymmenen vuoden mukanaolon jälkeen. Vuoden 2017 aikana ansiomerkit myönnettiin seuraaville:

Kultainen ansiomerkki

Heikkinen Irma Anneli, Kuopio
Honkaniemi Raimo, Kurikka
Kynäslahti Antti, Pori
Kynäslahti Laina, Pori
Lukkarinen Paula, Säyneinen
Nissinen Satu, Pori
Räsänen Kaarina, Nilsjä
Vänskä Marjatta, Kotka
Vänskä Raimo, Kotka

Hopeinen ansiomerkki

Fors Sirkka, Kurikka
Hakala Margareta, Ulvila
Hakala Sakari, Kotka
Halttunen Ester
Harri Marketta, Kurikka
Honkaniemi Anni, Kurikka
Hämäläinen Paula, Kuopio
Jauhiainen Aino, Nilsjä
Kokkonen Arja Annikki, Kuopio
Kokkonen Väinö Kalevi, Kuopio
Koskela Heikki, Kurikka
Kukkonen Seija, Kotka
Kärkkäinen Eva, Kotka
Laari Mirja, Kurikka
Lehtinen Toini, Pori
Mikkola Kirsti, Lappeenranta
Mönkkönen Matti, Kuopio
Rintanen Eliisa, Kurikka
Ruuska Terttu
Toivanen Erkki, Siikajärvi
Tukiainen Inkeri, Lappeenranta
Valkama Reino, Pori
Welling Pirkko, Lappeenranta
Virtanen Eila, Kotka
Voutilainen Anja Kaarina, Kuopio

Piiri	Liikuntasuorituksia teki jäsentä	Liikuntasuorituksia määrä	Lähimmäispalvelua teki jäsentä	Lähimmäispalvelu Määrä
Etelä-Savon piiri	33	15284	28	2690
Hämeen piiri	121	72288	97	20579
Keski-Suomen piiri	56	17781	32	4150
Kymen piiri	245	37958	237	19932
Lounais-Suomen piiri	122	50782	88	7918
Pohjanmaan piiri	198	50575	193	27944
Pohjois-Karjalan piiri	38	21150	34	5877
Uudenmaan piiri	100	38096	90	21126
Pohjois-Savon piiri	213	38438	213	29848
YHTEENSÄ	1126	342352	1012	140064

KRISTILLISEN ELÄKELIITON YHDISTYKSET VUONNA 2017

Yhdeksän piirin alueella toimii yhteensä 64 yhdistystä, joissa yhteensä 4505 jäsentä.

ETELÄ-SAVON PIIRI (3 YHDISTYSTÄ, 126 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Rauni Liukko
Sihteeri Irma Repo

Piirin yhdistykset

Mikkelin Kristityt Ikinuoret ry
Pieksämäen Kristillinen eläkeläisyhdistys ry
Savonlinnan Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry

HÄMEEN PIIRI (9 YHDISTYSTÄ, 708 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Leena Rauhala
Sihteeri Jouko Rautkivi

Piirin yhdistykset

Hämeenlinnan Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Hämeenlinna
Kangasalan Kristilliset Eläkeläiset ry, Kangasala
Kristillinen eläkeläisyhdistys Ikinuoret ry, Tampere
Lahden Kristilliset Eläkeläiset ry, Lahti
Lempäälän Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Lempäälä
(Nokian Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Nokia)
Oriveden Kristilliset Eläkeläiset ry, Orivesi
Riihimäen Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Riihimäki
Ruoveden Kristilliset Eläkeläiset ry, Ruovesi
Valkeakosken Kristilliset Eläkeläiset ry, Valkeakoski

KESKI-SUOMEN PIIRI (5 YHDISTYSTÄ, 288 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Lasse Nikkinen
Sihteeri Riitta Suni

Piirin yhdistykset

Hankasalmen Kristilliset Eläkeläiset ry, Hankasalmi
Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset ry, Jyväskylä

Konneveden Kristilliset Eläkeläiset ry, Konnevesi
Laukaan Kristilliset Eläkeläiset ry, Laukaa
Äänekosken Kristilliset Eläkeläiset ry, Äänekoski

KYMEN PIIRI (7 YHDISTYSTÄ, 821 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Eila Korjala
Sihteeri Marita Pirttilahti

Piirin yhdistykset

Haminan seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Hamina
Imatran Kristilliset Eläkeläiset ry, Imatra
Joutsenon Kristilliset Eläkeläiset Hoitava Yhteys ry, Lappeenranta
Kotkan seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Kotka
Kouvolan Kristilliset Eläkeläiset ry, Kouvola
Lappeenrannan Kristilliset Eläkeläiset ry, Lappeenranta
Ruokolahden Kristilliset Eläkeläiset ry, Ruokolahti

LOUNAIS-SUOMEN PIIRI (6 YHDISTYSTÄ, 498 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Leea Hiltunen
Sihteeri Satu Nissinen

Piirin yhdistykset

Huittisten Kristilliset Eläkeläiset ry, Huittinen
Jokilaakson Kristilliset Eläkeläiset ry, Kokemäki
Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Pori
Rauman Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Rauma
Sastamalan Kristilliset Eläkeläiset ry, Sastamala
Turun Kristilliset Eläkeläiset ry, Turku

POHJANMAAN PIIRI (10 YHDISTYSTÄ, 442 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Jorma Jousmäki
Sihteeri Anna-Mari Jutila

Piirin yhdistykset

Alavuden Kristillinen Eläkeyhdistys ry, Alavus
Jalasjärven Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Kurikka
Kauhavan Kristilliset Eläkeläiset ry, Kauhava
Kokkolanseudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Kokkola
Kurikan Kristilliset Eläkeläiset ry, Kurikka
Kyrönmaan kristilliset eläkeläiset ry, Laihia
Lapuan Kristilliset Eläkeläiset ry, Lapua
Nurmon Kristilliset Eläkeläiset ry, Seinäjoki
Teuvan Kristilliset Eläkeläiset ry, Teuva
Vaasan Kristilliset Eläkeläiset ry, Vaasa

POHJOIS-KARJALAN PIIRI (7 YHDISTYSTÄ, 347 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Maila Mustonen
Sihteeri Aila Kuisma

Piirin yhdistykset

Kristillinen Eläkeläisyhdistys Toivossa Iloiset ry, Kitee
Kristillinen eläkeläisyhdistys VALOISA VANHUUS ry, Joensuu
Lieksan Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Lieksa
Liperin Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Liperi
Polvijärven Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Polvijärvi
Rääkkylän Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Rääkkylä
Tohmajärven Kristillinen eläkeläisyhdistys Varma perusta ry, Tohmajärvi

POHJOIS-SAVON PIIRI (10 YHDISTYSTÄ, 630 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Eino Räsänen
Sihteeri Kirsti Siikarla

Piirin yhdistykset

Eläkeläisten Kristillinen Yhdistys ry, Iisalmi
Kaavi-Juankoski Kristillinen Eläkeläisyhdistys ry, Kaavi
Karttulan Seudun Kristilliset Eläkeläiset ry, Kuopio
Kuopion Kristilliset Eläkeläiset ry, Kuopio
Leppävirran Kristilliset Eläkeläiset ry, Leppävirta
Nilsian Eläkeläisten Kristillinen Yhdistys ry, Kuopio
Siilinjärven Kristilliset Eläkeläiset ry, Siilinjärvi
Suonenjoen Kristilliset Eläkeläiset ry, Suonenjoki
Tuusniemen Kristillinen Eläkeläisyhdistys Iloa Ikääntymiseen ry, Tuusniemi
Varkauden Kristilliset Eläkeläiset ry, Varkaus

UUDENMAAN PIIRI (6 YHDISTYSTÄ, 618 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Seppo Piitulainen
Sihteeri Sirkka Salmi-Mehtonen

Piirin yhdistykset

Helsingin Kristilliset Eläkeläiset ry, Helsinki
Keravan Kristilliset Eläkeläiset ry, Kerava
Lohjan seudun kristilliset eläkeläiset ry, Lohja
Mäntsälän Kristillinen eläkeläisyhdistys ry, Mäntsälä
Nurmijärven Kristilliset Eläkeläiset ry, Nurmijärvi
Vantaan Kristilliset Eläkeläiset ry, Vantaa

KRISTEL-KUOROYHDISTYS (27 JÄSENTÄ)

Puheenjohtaja Lea Könönen
Sihteeri Riitta Räisänen